

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci

žalobce: M. H.

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí

se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2

k žalobě ze dne 23. 3. 2018 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018 č.j. MPSV-2017/218633-421/1, o **nezařazení do evidence uchazečů o zaměstnání**

takto:

- I. Rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ostravě čj. KAD-2042/2017-MLOT1 ze dne 5. 10. 2017 **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 1. 2018 č.j. MPSV-2017/218633-421/1 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

I.

1. Žalobce nebyl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu, že je likvidátorem.
2. Žalobce podal u zdejšího soudu dne 23. 3. 2018 žalobu, ve které vytknul nesprávnou aplikaci zákona č. 435/2004 Sb. v jeho věci, neboť z činnosti likvidátora neměl žádný příjem.. Navrhl zrušit rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 1. 2018 i rozhodnutí Úřadu práce ze dne 5. 10. 2017 a uložit povinnost jej zařadit do evidence uchazečů se všemi nároky z toho vyplývajícími.
3. Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě dne 19. 4. 2018 popřel oprávněnost námitek uvedených v žalobě. Uvedl, že z obsahu spisového materiálu nepochybně vyplývá, že žalobce byl ode dne 1. 6. 2012 jmenován Krajským soudem v Ostravě likvidátorem společnosti, přičemž nebylo doloženo, že by tato jeho funkce zanikla a rovněž nebyl prokázán žádný důvod, který by mu ve výkonu funkce likvidátora bránil, přičemž ani žalobce nijak nepopíral, že danou funkci skutečně vykonává. Ostatně skutečnost, že danou funkci žalobce vykonával, svědčí samotným žalobcem doložená končená zpráva o průběhu likvidace společnosti ze dne 15. 8. 2017 a jim dokládané následné úkony činěné ve věci likvidace společnosti. Za daných skutkových okolností v případě, že není prokázán, nebo alespoň uveden důvod, jenž by musel být následně šetřen, pro který určitá fyzická osoba nemůže činnost likvidátora vykonávat, neboli nebrání-li jmenovanému likvidátorovi žádný objektivně vážný důvod ve výkonu jeho funkce, na niž nelze pohlížet jako na každodenní nebo pravidelnou, ale jako na vykonávanou v kontextu likvidátorových povinností kontinuálně, není sporu o tom, že činnost vykonává, a tudíž nelze na takovou fyzickou osobu neaplikovat ust. § 25 odst. 1 písm. o) zákona o zaměstnanosti. K nepobírání odměny za výkon funkce likvidátora žalovaný konstatuje, že zákon o zaměstnanosti ve svém ust. § 25 odst. 1 písm. o) neváže výkon činnosti likvidátora jako překážky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání na pobírání odměny za tuto činnost. Skutečnost, zda žalobce pobírá či nepobírá za výkon činnosti likvidátora odměnu, je tudíž pro posouzení možnosti jeho vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, z hlediska výkonu funkce likvidátora, zcela bez právního významu. Žalovaný navrhl žalobu v celém rozsahu zamítnout a žalobci nepřiznat náhradu nákladů řízení.

II.

4. Žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 30. 1. 2018 č.j. MPSV-2017/218633-421/1 podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně Úřadu práce ČR - krajská pobočka v Ostravě č.j. KAD-2042/2017-MLOT1 ze dne 5. 10. 2017, kterým nebyl žalobce zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu, že byl jmenován likvidátorem, potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval všechny známé skutečnosti, ocitoval příslušnou právní

Shodu s prvopisem potvrzuje

úpravu a posléze přdestřel vlastní skutkové a právní závěry. Žalovaný mimo jiné uvedl, že žalobce byl ode dne 1. 6. 2012 jmenován Krajským soudem v Ostravě likvidátorem společnosti, přičemž nebylo doloženo, že by tato jeho funkce zanikla, a rovněž nebyl prokázán žádný důvod, který by mu ve výkonu funkce likvidátora bránil (ostatně ani žalobce nijak nepobíral, že danou funkci skutečně vykonává). Za daných skutkových okolností v případě, že není prokázán, nebo alespoň uveden důvod, jenž by musel být následně šetřen, pro který určitá fyzická osoba nemůže činnost likvidátora vykonávat, neboli nebrání-li jmenovanému likvidátorovi žádný objektivně vážný důvod ve výkonu jeho funkce, na niž nelze pohlížet jako na každodenní nebo pravidelnou, ale jako na vykonávanou v kontextu likvidátorových povinností kontinuálně, není sporu o tom, že činnost vykonává, a tudíž nelze na takovou fyzickou osobu neaplikovat ust. § 25 odst. 1 písm. o) zákona o zaměstnanosti, tj. správní orgán I. stupně musí vydat rozhodnutí o nezařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Odvolací správní orgán se tak zcela ztotožňuje se závěrem úřadu práce vysloveným v napadeném rozhodnutí. K nepobírání odměny za výkon funkce likvidátora odvolací správní orgán konstatuje, že zákon o zaměstnanosti ve svém ust. § 25 odst. 1 písm. o) neváže výkon činnosti likvidátora jako překážky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání na pobírání odměny za tuto činnost. Skutečnost, zda žalobce pobírá či nepobírá za výkon činnosti likvidátora odměnu, je tudíž pro posouzení možnosti jeho vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, z hlediska výkonu funkce likvidátora, zcela bez právního významu.

5. Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Ostravě, jako orgán prvního stupně, rozhodnutím čj. KAD-2042/2017-MLOT1 ze dne 5. 10. 2017 nezařadil žalobce do evidence uchazečů o zaměstnání podle ust. § 25 odst. 1 písm. o) zákona č. 435/2004 Sb. z důvodu, že je likvidátorem společnosti INCA, veřejné obchodní společnosti v likvidaci, tuto činnost vykonává ode dne 22. 10. 2015 a k datu rozhodnutí nebyl Krajským soudem v Ostravě proveden výmaz funkce likvidátora v obchodním rejstříku.

III.

6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že

- žalobce dne 16. 8. 2017 podal u Úřadu práce žádost o podporu v nezaměstnanosti a žádost o zprostředkování zaměstnání, ve které uvedl datum skončení činnosti dne 14. 8. 2017 u SDD a.s. a dále, že je likvidátorem;
- z výpisu z obchodního rejstříku, že je zapsán jako likvidátor společnosti INCA, v.o.s. „v likvidaci“ od 19. 6. 2012;
- založena „konečná zpráva o průběhu likvidace“ dle § 94 ZOK ze dne 15. 8. 2017 adresovaná Krajskému soudu v Ostravě (doručeno 15. 8. 2017) o obsahu, že proces likvidace je ukončen, dále přílohy k účetní závěrce ke dni 1. června 2012 a ke dni 20. září 2017 s nulovými mzdovými náklady a nulovými odměnami členům statutárních a dozorčích orgánů;

Shodu s prvopisem potvrzuje

- dne 18. 9. 2017 vydáno usnesení o přerušení řízení k žádosti účastníka řízení na dobu do 13. 10. 2017 z důvodu neprokázání, že již není likvidátorem ve společnosti INCA;
- založeno potvrzení OSSZ Karviná ze dne 27. 9. 2017 o obsahu, že pan M. H. není přihlášen z titulu likvidátora společnosti INCA, v.o.s. „v likvidaci“;
- založeno potvrzení zaměstnavatele P. SD, s.r.o ze dne 11. 9. 2017, že pan M. H. byl v pracovním poměru od 1. 6. 2008 do 31. 5. 2017. Dle výpovědi ze dne 6. 3. 2017 k ukončení pracovního poměru došlo dle § 52 písm. c) zákoníku práce pro organizační změny spočívající ve zrušení pracovní pozice;
- dle potvrzení organizace „Slezská důlní díla a.s.“ ze dne 14. 8. 2017 pan M. H. byl v pracovním poměru od 1. 6. 2017 do 14. 8. 2017;
- oznámení o pokračování řízení vydáno dne 22. 9. 2017 a dne 5. 10. 2017 vydáno rozhodnutí o nezařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, vypraveno dne 9. 10. 2017;
- z usnesení Krajského soudu v Ostravě, AXVIII 296/RD32/KSOS ze dne 9. 10. 2017 o zamítnutí návrhu na zápis výmazu společnosti ze dne 20. září 2017 pod Fj 89962/2017/KSOS z důvodu, že ke zveřejnění oznámení o zrušení společnosti a jejím vstupu do likvidace došlo pouze jednou dne 2. 10. 2017 a nedošlo tak ke zveřejnění postupem stanoveným v ust. § 198 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., jestliže oznámení o zrušení společnosti a vstupu do likvidace nebylo zveřejněno dvakrát.

IV.

7. Podle ust. § 25 odst. 1 písm. o) zákona o zaměstnanosti uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není nuceným správcem nebo správcem podle zvláštního právního předpisu, prokuristou nebo likvidátorem podle zvláštního právního předpisu, a to v době, kdy tuto činnost vykonává.

V.

8. Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a v rozsahu žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Žalovaný žalobce nezařadil do evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu, že žalobce byl ode dne 1. 6. 2012 jmenován Krajským soudem v Ostravě likvidátorem společnosti a k datu rozhodnutí neprokázal, že tato jeho funkce zanikla, bylo tak nutno aplikovat ustanovení § 25 odst. 1 písm. o) zákona o zaměstnanosti. Soud však s takovým právním závěrem nesouhlasí.

Shodu s prvopisem potvrzuje

10. V ustanovení § 25 je taxativní výčet fyzických osob, které nemohou být uchazečem o zaměstnání. V důvodové zprávě k § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti je uvedeno, že „vedle fyzických osob, které vykonávají zaměstnání v pracovněprávním vztahu nebo v rámci služebního poměru, je vhodné, aby jako uchazeči o zaměstnání byly eliminovány další fyzické osoby, které svoji výdělečnou činnost realizují podle jiných právních předpisů“. Není tedy pochyb, že nosnou myšlenkou k vyloučení možnosti být zapsán do evidence uchazečů o zaměstnání je příjem z výdělečné činnosti, která je realizována na základě různých právních předpisů. Dokonce ustanovení § 25 odst. 1 cit. zákona připouští i určitou výši příjmu, viz osoby uvedené pod písm. c), d), e) a f), která nebrání být uchazečem o zaměstnání. Jinak řečeno, uchazečem o zaměstnání nemůže být osoba, která ze své činnosti má příjem, nebo příjem přesahující určitou výši. Dle soudu zákonodárce při taxativním výčtu osob, které nemohou být uchazečem o zaměstnání, neměl na mysli osoby v určité společenské pozici, nýbrž osoby, které mají v důsledku svého postavení pravidelný příjem, o čemž svědčí i citace z důvodové zprávy k zákonu o zaměstnanosti. Není pochyb o tom, že osoby vyjmenované např. pod písmeny g) až n) [soudce, poslanec nebo senátor Parlamentu nebo poslanec Evropského parlamentu, prezident republiky atd.] mají pravidelný příjem, ovšem jiná situace může nastat právě u diskutabilního postavení likvidátora (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2010, č. j. 4 Ads 95/2009-99). Likvidátor, pokud svou činnost vykonává, má za svou činnost nárok na odměnu, kterou mu určí ten, kdo jej do funkce jmenoval (povolal dle § 195 NOZ, obdobně § 71 odst. 6 obchodního zákoníku). Ovšem není vyloučeno, že likvidátor odměnu nemá. V souzené věci žalobce sice byl jmenován likvidátorem společnosti INCA, veřejná obchodní společnost „v likvidaci“, ve které působil jako společník, není pochyb, že činil i úkony spojené s likvidací firmy, avšak s ohledem na skutečnost, že žalobce tuto činnost vykonával vedle svého hlavního pracovního poměru, konkrétně u firmy P., kde pracoval v období od 1. 6. 2008 do 27. 9. 2017, soud zpochybňuje vytíženost žalobce funkcí likvidátora a permanentní výkon úkonů spojených s likvidací společnosti. Soud tak nepřisvědčil názoru žalovaného, že je-li někdo likvidátorem, nemůže být již uchazečem o zaměstnání, aniž by správní orgán zkoumal skutečný výkon činnosti likvidátora a zejména absenci odměny za činnost likvidátora.
11. Je potřebné připomenout, že v dané věci byl likvidátor jmenovaný soudem, a to z řad společníků v souladu s ust. § 71 odst. 2 obchodního zákoníku, přičemž z dikce ust. § 71 odst. 6 *expressis verbis* plyne, že takovému likvidátorovi odměna nenáleží. V daném případě pak není pochyb o tom, že žalobce z titulu výkonu funkce likvidátora odměňován nebyl. Pro úplnost je potřebné dodat, že současná úprava nového občanského zákoníku již explicitně nestanoví, že likvidátorům jmenovaným soudem z řad členů statutárního orgánu (již nelze obdobným procesem, bez dalšího, jmenovat likvidátor společníka – srov. § 191 NOZ) nenáleží odměna. Avšak ani v novém právním stavu se nelze spokojit s prostým konstatováním funkce likvidátora, nýbrž vždy je potřeba též zkoumat, zda onen likvidátor vykonává svou činnost na „plný úvazek“ a je za tuto činnost odměňován, či se jedná o likvidaci svým charakterem spíše formální a likvidátor odměňován není.

12. Soud zrušil rozhodnutí obou správních orgánů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s.ř.s.), neboť správní orgány nesprávně aplikovaly ustanovení § 25 odst. 1 písm. o) zákona o zaměstnanosti. Žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně, v dalším řízení bude respektovat závazný právní názor soudu, že součástí pojmu vykonávání činnosti likvidátora je pobírání odměny za vykonávanou činnost. Bude-li mít správní orgán na základě již zjištěného pochybnosti o nepobírání odměny za činnost likvidátora, provede v tomto směru nejdříve dokazování, např. výsledkem žalobce, event. svědky a event. i dotazem na rejstříkový soud ohledně vyplacení odměny.
13. O náhradě nákladů řízení (výrok III. rozsudku) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce náklady řízení neúčtoval a také, jak vyplynulo z obsahu soudního spisu, mu žádné nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 23. 08. 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje

Shodu s prvopisem potvrzuje